

**OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

O'quv ishchi dastur

3 kurs 6 semestr

T'alim sohasi: 100000 – Gumanitar

Tadqiqot maydoni: 110000 - Pedagogika

O'qish kursi: 5112100 - Texnologik ta'lif

Umumi o'quv soati: 96 soat

Shu jumladan:

Nazariy (ma'ruza): 24 soat

Amaliy mashg'ulotlar: 28 soat

Mustaqil ish: 44 soat

Buxoro - 2021 yil

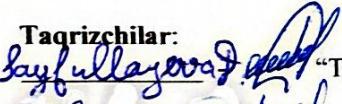
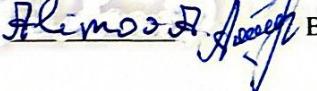
Fanning ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'limgazning 2020-yil 14-avgustdag'i 418-soni buyrug'i bilan tasdiqlangan va 3 raqam bilan ro'yxatga olingan o'quv fan dasturi asosida tuzildi.

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti O'quv uslubiy Kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan.

Fanning ishchi dasturi Buxoro davlat universiteti o'quv-uslubiy Kengashining 20 21 yil "28" avgustdag'i «1» - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

Fanning ishchi dasturi Buxoro davlat universiteti Pedagogika fakulteti Texnologik ta'limgaz kafedrasida 2021 yil "26" 08 «1» - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi:
M.N.Sharopov Texnologik ta'limi" kafedrasи o'qituvchisi.

Taqribchilar:
 "Texnologik ta'limi" kafedrasи dotsenti.
 Buxoro muhandislik texnologiya instituti dotsenti.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i: _____

R.G.Jumayev

BDU Pedagogika fakulteti dekan v.v.b.:

N.H.Rajabov

"Texnologik ta'limi" kafedrasи mudiri:

A.R.Jo'rayev

Fan/modul kodi Gidro AV 1004		O'quv yili 2021-2022	Semestr 6	ECTS-Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy		Ta'limgaz turi O'zbek	Haftadagi dars soatlari 4	
1	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'limgaz (soat)	Jami yuklama (soat)
	Gidroavtomatika	52	44	96
	Mashg'ulot turi	Fan o'qituvchisi	Telefon raqami	
	Ma'ruza Amaliy mashg'ulot	Sharopov Mirjon Nurxon o'g'li	+998919221188	
2	Fanning mazmuni: Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga global iqtisodiy rivojlanish bo'yicha bilimlarning nazariy asoslarini, global iqtisodiyotning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, global darajada amal qiluvchi iqtisodiy qonunlar va tamoyillarini o'rgatish hamda ularni amaliyotda tadbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.			
	Fanning vazifasi- nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, global darajadagi hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish, qonunlar va kategoriyalar mazmun-mohiyatini bilish, ularga nisbattan shaxsiy munosabatni shakllantirish orqali insонning hayotidagi o'mi va ahamiyati olib berish.			

**2. Asosiy nazariy qism
Ma'ruza mashg'ulotlari**

1-jadval

Hafta	Soat	Mashg'ulot mazmuni
		Mashg'ulot turi: ma'ruza 1-Mavzu:"Gidroavtomatika" fanining tarixi va rivojlanishi. Mavzu rejasি: 1. Hozirgi zamон talablariga mos ravishda texnikaning barcha sohalarida ishlatalishida hamda loyihalash. Adabiyyotlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002. 2. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004. 3. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007.
1	2	

4. X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.

Mashg'ulot turi: ma'ruza

2-Mavzu: Suyuqliklarda bosimning uzatilishi.

- Mavzu rejasи:**
- Quvurlarning gidravlik hisoblarini loyihalash.
  - Quvurlarning bosim taqsimoti.
  - Nasoslarni, gidrotizimlarni loyihalash.

Adabiyotlar:

- A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007.
- X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.

Mashg'ulot turi: ma'ruza

3-Mavzu: Gidrostatikaning asosiy tenglamasi.

Mavzu rejasи:

- Gidrostatic parodoks.
- Gidrostatic mashinalar.
- Hozirgi zamonaviy mashinalarning gidravlik, pnevmatik, avtomatik qismlarini hisoblash.

Adabiyotlar:

- A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007.
- X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.

Mashg'ulot turi: ma'ruza

4-Mavzu: Eyler tenglamasining integrallari.

Mavzu rejasи:

- Tekis va egrи devorga ta'sir etuvchi bosim kuchi.
- Arximed kuchi.

Adabiyotlar:

- A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007.
- X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.

Mashg'ulot turi: ma'ruza

5-Mavzu: Gidrodinamika. Suyuqliknинг nisbiy tinch holati.

Mavzu rejasи:

- Gidrodinamikaning asosiy masalasi.
- Harakat turlari.

Adabiyotlar:

- A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007.
- X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.

Mashg'ulot turi: ma'ruza

6-Mavzu: Suyuqlik kinematikasining asosiy tushunchasi.

Mavzu rejasи:

- Suyuqlik harakatini o'r ganish usullari.
- Langranj uslubi.

Adabiyotlar:

- A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004.
- Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007.
- X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.

		Mashg'ulot turi: ma'ruza 7-mavzu: Haqiqiy suyuqliklarda ichki kuchlar. Bernulli tenglamasi Mavzu rejasি:
7	2	<p>1. Nave-Stoks tenglamasi.</p> <p>2. Eyler tenglamasi.</p> <p>Adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002. 2. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004. 3. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007. 4. X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.
		Mashg'ulot turi: ma'ruza 8-mavzu: Suyuqliklarda energiyaning yo'qotilishi. Mavzu rejasি:
8	2	<p>1. Suyuqliknинг harakati vaqtidagi energiyaning yo'qotilishi.</p> <p>2. Energiya yo'qotilishining ikki turi.</p> <p>3. Darsi – Beysbax tenglamasi.</p> <p>4. Reynolds tajribasi.</p> <p>5. Suyuqliknинг laminar va turbulent harakat tartibi.</p> <p>Adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002. 2. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004. 3. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007. 4. X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.
	2	Mashg'ulot turi: ma'ruza 9-mavzu: Suyuqliklarning joydagi, o'rtacha va tebranuvchi tezliklari. Mavzu rejasি:
		<p>1. Turbulent harakat tartibining tuzilishi.</p> <p>2. Suyuqliknинг turbulent harakati vaqtidagi, gidravlik qarshilik koefitsientini hisoblash tenglamalari.</p>

9		<p>3. Mahalliy qarshiliklar, mahalliy qarshiliklarda energiya yo'qolishini vujudga kelish sabablari.</p> <p>Adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002. 2. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004. 3. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007. 4. X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.
10	2	<p>Mashg'ulot turi: ma'ruza 10-mavzu: Quvurlarni gidravlik hisoblash. Mavzu rejasি:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oddiy quvurlarni hisoblash. Gidravlik hisoblashning uch sxemasi. 2. Murakkab quvurlarni gidravlik hisoblash. Vakuum ostida ishlayotgan quvurlarni hisoblash. 3. Quvurlardagi gidravlik zarba. <p>Adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002. 2. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004. 3. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007. 4. X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.
11	2	<p>Mashg'ulot turi: ma'ruza 11-mavzu: Gidravlik mashinalar. Nasoslarning asosiy klassifikatsiyasi va parametrlari. Mavzu rejasি:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gidravlik mashinalar va ularning turlari haqida umumiy tushuncha. 2. Nasoslar va gidrovgigatellar, nasoslarning guruhlari. 3. Dinamik va hajmiy nasoslarning ishlash prinsiplari. 4. Nasoslarning asosiy parametrlari, gidravlik yo'qotishlar, mexanik yo'qotishlar, hajmiy yo'qotishlar. <p>Adabiyotlar:</p>

		<p>1. A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002.</p> <p>2. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004.</p> <p>3. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007.</p> <p>4. X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.</p>
12	2	<p>Mashg'ulot turi: ma'ruza</p> <p>12-mavzu: Hajmiy va Diagrammali nasoslar.</p> <p>Mavzu rejasi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Markazdan qochma nasoslarning modeifikatsiyasi. 2. Markazdan qochma nasoslarning ishlash pronsipi. 3. Markazdan qochma nasoslarning ishchi xarakteristikasi. <p>Adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002. 2. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004. 3. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007. 4. X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.
12	24	Jami: 6-semestr nazariy 24 soat

3.Mustaqil ta'limgi tashkil etishning shakli va mazmuni

Talaba mustaqil ta'limgi tayyorlashda muyannan fanning xususiyatlarini xisobga olgan holda quyidagi shakklardan foydalanish tavsya etiladi:

- darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish.
- tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismilarini o'zlashtirish.
- avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi va nazorat qiluvchi tizimlar bilan ishlash.
- maxsus adabiyotlar bo'yicha fanlar bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash.
- yangi texnikalami, apparaturalami, jarayonlar va texnologiyalarni o'rganish.
- talabaning o'quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari va mavzularini chuqur o'rganish.

- faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari.
- masofaviy (distantsion) ta'lif.

Tavsya etilayotgan mustaqil ta'limgning mavzulari:

1. O'zbekistonda gidroenergetikaning rivojlanishi.
2. Nyuton qonuni.Qovushqoqlik, sirt taranglik, ideal suyuqlik va uning xususiyatlari.
3. Suyuqlikning fizik xossalari.
- 4.Ortiqcha bosim, markazning vaziyatini topish. Bosim epyurasi.Silendrlik sirtga ta'sir qiluvchi bosim kuchi, to'liq bosim kuchini va uning yo'nalishini aniqlash.
5. Gidravlik yo'qotish haqida tushuncha.Gidravlik yo'qotishning ikki turi.Tezlik va sarfni o'chash usullari hamda asboblari.
6. Gidrodinamik o'xshashlik asoslari. Gidrodinamik hodisalarini modellashtirish.
7. Gidrodinamik uzatmalar.
- 8.Silendirik trubada laminar harakat.Bosimning kamayishiga ishqalanishning ta'siri.Puazeyl formulasi.
9. G'adir budirlilik turlari, absolyut, nisbiy va ekvivalent g'adir-budurlik haqida tushuncha.
10. Oqimning keskin kengayishi (Bord teoremasi).
- 11.Sifonlarni hisoblash. Suyuqlik kichik teshikdan oqayotganda qarshilik, tezlik va sarf koefitsientlari. Oqimchaning siqilish turlari.
12. Gidravlik zarbani susaytirish usullari. Gidravlik zarbadan amalda foydalanish.
13. Boshqa tur hajmiy nasoslar shesternyali, kolovorotli, vintli, plunjjerli, diaframli nasoslar, ularning qo'llanilish sohasi.
14. Kavitsiya hadisasi. Trubinalarni rostlash prinsiplari.
15. Gidroelektr stansiyalarning asosiy inshootlari va jihozlari. To'g'onning tuzilishi. O'zbekistonda gidravlik elektrostansiyalarning rivojlanishi.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsya etiladi.

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar bo'yicha baholash mezoni

- Rasmiylashtirish 20 %.
- Ijodiy yondashuv 20 %.
- Internetdan foydalanganligi 20 %.
- Xorijiy va yangi adabiyotlardan foydalanganligi 20 %.
- Mavzuni himoya qilish qobilyati 20 %.

4. Amaliy mashg'ulotlar.

Hafta	Soat	Mash'gulot mazmuni
1	2	1-Mavzu: Suyuqliklarning harakat rejimlarini aniqlash.
2	2	2-Mavzu: Suyuqliklarning yopishqoqligini aniqlash. Suyuqliklarning asosiy fizikaviy xossalari aniqlash va ularidan xalq xo'jaligida foydalananish.
3	2	3-Mavzu: Bosim o'lchash asboblarini tuzilishi va undan foydalishni o'raniш.
4	2	4-Mavzu: Laminar va turbulent oqim tezliklarini va Reynolds somnnini aniqlash.
5	2	5-Mavzu: Bernulli tenglamasi. Suyuqlikning bosimi, tezligi va chuqurligi oraliqdagi bog'liqlikni aniqlash.
6	2	6-Mavzu: Quvurlardagi mahalliy qarshiliklar va ularni aniqlash usullari bilan tanishish.
7	2	7-Mavzu: Quvur uzunligi bo'yicha gidravlik ishqalanish koeffitsentini aniqlash.
8	2	8-Mavzu: Quvurdagi mahalliy qarshiliklarni koeffitsentini aniqlash.
9	2	9-Mavzu: Pauzeyl formulasi yordamida uzunlik birligiga to'g'ri keladigan qarshiliklarni aniqlash.
10	2	10-Mavzu: Nasos turlari bilan tanishish. Markazdan qochma nasosni sinash.
11	2	11-Mavzu: Porshenli va kurakchali nasoslarning tavsifnomasini olish. Porshenli va kurakchali nasoslarning turlari, tuzilishi, ishlash va ularni xarakterlovchi kattaliklarni aniqlash.
12	2	12-Mavzu: Vintelyator xarakteristikasini olish. Vintelyator ishlash prinsipi va ularni tuzilishi.
13	2	13-Mavzu: Oddiy quvurlar va nasos qurilmalarini hisoblash. Quvurlarning optimal kesim yuzalarini aniqlash.
14	2	14-Mavzu: Nasos qurilmalarining tuzilishi va ularni hisoblash metodlari bilan tanishish.
14	28	Jami: 4-semestr amaliy 28 soat

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmaları bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Ta'lim texnologiyalari va metodlari.

- tezkor savol-javoblar;
- guruhashda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalari;
- buyum va mahsulot tayyorlash;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalari.

Talabalar bilimini baholash, kreditlarni olish.

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish topshirish hamda kurs ishini ximoya qilish.

5. Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash me'zoni

1-jadval

Joriy baholash (ball)	Baho	Talabaning bilim darajasi va ko'nikmasi, malakasiga qo'yiladigan talablar
90 – 100	(5) A'lo	talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda
70 – 89	(4) Yaxshi	talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda
60 – 69	(3) Qoniqarli	talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda

0 – 59	(2) Qoniqarsiz	talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda
--------	-------------------	--

Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan komptensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- ✓ Gidrosatistik muvozanat va uning shartlari; Gidrodinamika; Bernulli tenglamasi, laminar, turbulent oqimlar; Gidravlik mashinalar, nasoslar, gidroturbinalar, gidrosvigatellar; Gidravlik kuch uzatmalar; Gidroelektrstansiylarning turlari, ularda ishlataladigan qurilmalar haqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi;
- ✓ Gidrostatik muvozanat va uning shartlari; Gidrodinamika, Bernulli tenglamasi, laminar, turbulent oqimlar; Gidravlik mashinalar, nasoslar, gidroturbinalar, gidrosvigatellar; Gidravlik kuch uzatmalar; Gidroelektrstansiylarning turlari, ularda ishlataladigan qurilmalar kabi mavzulariga oid texnik masalalarni yechish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- ✓ Gidrostatik muvozanat va uning shartlari; Gidrodinamika, Bernulli tenglamasi, laminar, turbulent oqimlar; Gidravlik mashinalar, nasoslar, gidroturbinalar, gidrosvigatellar; Gidravlik kuch uzatmalar; Gidroelektrstansiylarning turlari, ularda ishlataladigan qurilmalar kabi turlari mavzulariga oid bilimlardan murakkab texnik masalalarni yechishda foydalana olish malakasiga ega bo'lishlari kerak.

6. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborort manbaalari

Asosiy adabiyotlar.

1. A.Y.Umarov "Gidravlika" // T. "O'zbekiston" 2002.
2. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2004.
3. Isyanov R.G. va boshqalar "Gidravlika va gisravlik mashinalar" Elektron darslik. // T. TDPU 2007.
4. X.C.Nurmuxamedov, A.Sh.Abdullayev, Z.K.Babayev va boshqalar. "Gidravlika, Gidromashina va gidroyuritmalar". Darslik. Toshkent "Fan va taxnologiya" nashriyoti, 2012 yil. 300 bet.
5. Sharipov Sh.A, Jurayev Y, Sanoat elektronika asoslari. Toshkent: "Geo fan", 2009.

Qo'shimcha adabiyotlar.

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyanob va xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent.: "O'zbekiston", 2017. – 488 bet.
2. Mirziyoyev Sh.M. "Tanjidiy tahlil, qatiy tartib – intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi shart. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2018 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. – Toshkent.: 2018 yil. – 104 bet.
3. Isyanov R.G "Gidravlika va gidravlik mashinalar" Ma'ruzalar matni // T.TDPU 2000.
4. Muxamadiyorov K.S Babadjanova S.Y. "Gidravlika" fanidan ma'ruzalar kursi. TTESI, 2008 yil, 46-bet
5. Muxamadiyorov K.S "Gidravlika" fanidan labaratoriya to'plami. TTESI, 2008 yil, 30-bet

Internet saytlari

1. www.zyonet.uz
2. www.tdtu.uz
3. www.edu.uz
4. <http://learn.ditud.ru/gsdl/cgi-bin/library.exe>